

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

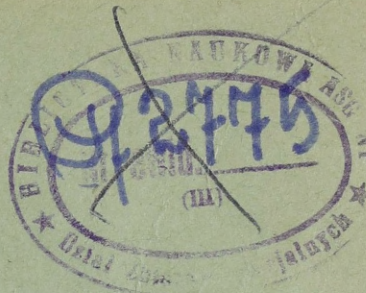
WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK CHEMICZNYCH

JAWNE

~~Wojownik~~
~~sluzba~~

~~Wojownik~~

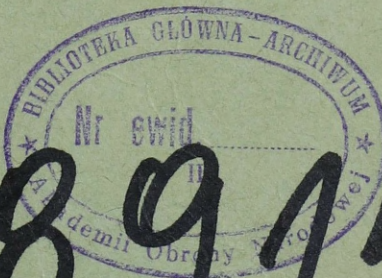
Egz. Nr 1

Pplk dr Jan KUTYŁA

**ZASADY WYKORZYSTANIA I DZIAŁANIA
BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII**

(Wykład)

48914

WARSZAWA

1989

42745

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

**WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK CHEMICZNYCH**

JAWNE

~~Sluzba~~

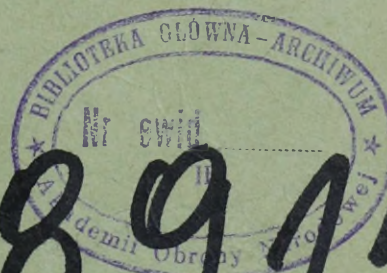
Egz. Nr 1

Ppłk dr Jan KUTYŁA

**ZASADY WYKORZYSTANIA I DZIAŁANIA
BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII**

(Wykład)

48974

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK CHEMICZNYCH

Protokół Nr 12657
PRZEKLASYFIKOWANO
JAWNE

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 54305

~~Do użytku~~
~~akademickiego~~

~~100~~
Egz.nr 1

Ppłk dr Jan KUTYŁA

ZASADY WYKORZYSTANIA I DZIAŁANIA
BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII

WYKŁAD

WARSZAWA

1989 rok.

ZATWIERDZAM

SZEF KATEDRY

TAKTYKI WOJSK CHEMICZNYCH

płk doc.dr hab. Jan RABAN

KONSPEKT

wykładu dla słuchaczy grupy wojsk chemicznych
II roku studiów Wydziału Wojsk Lądowych ASG WP

TEMAT: ZASADY WYKORZYSTANIA I DZIAŁANIA BATALIONU CHEMICZNEGO
TYŁÓW ARMII

CEL: Zapoznać słuchaczy z zasadami wykorzystania i sposobem
działania batalionu chemicznego tyłów armii

METODA: Wykład

MIEJSCE: Sala wykładowa /gabinet metodyczny/

CZAS: 2 godziny lekcyjne /90'/

ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Przeznaczenie, organizacja, wyposażenie i możliwości
bojowe batalionu chemicznego tyłów armii ..... - 20'
2. Zasady wykorzystania i działania batalionu chemicznego
tyłów armii ..... - 30'
3. Praca dowódcy i sztabu batalionu w działaniach
bojowych ..... - 20'
4. Dokumenty bojowe batalionu chemicznego tyłów armii ..... - 15'
5. Zakończenie wykładu /pozostawienie czasu na ewentualne
pytania/ ..... - 5'

Razem: - 90'

LITERATURA:

1. Informator z dziedziny zabezpieczenia chemicznego operacji.
Wyd. MON 1984r., nr bibl. 021436, str. 89-93, Chem 224/84.
2. Instrukcja do odkażania umundurowania ACW-3U. Wyd. MON 1981 r.
Chem 294/80.
3. Instrukcja do odkażania umundurowania BU-2 na samochodzie.
Wyd. MON 1957 r. Chem 52/57.
4. KUTYŁA Jan ppłk dr - Zabezpieczenie chemiczne tyłów operacyjnych,
skrypt. Wyd. ASG WP 1987 r., nr bibl. ASG WP Pf 2426.
5. Taktyka chemicznych wojsk, podręcznik. Wyd. WACHZ Moskwa 1979r.
nr bibl. ASG WP Pf 20273.
6. Regulamin wojsk lądowych sił zbrojnych PRL, część I /dywizja,
pułk/. Wyd. MON 1985 r., nr bibl. ASG WP Pf 21910.
7. Zabezpieczenie chemiczne wojsk w działaniach bojowych i opera-
cjach, cz. III. Zabezpieczenie chemiczne operacji armijnych,
podręcznik. Wyd. ASG WP 1988 r., nr bibl. ASG WP Pf 2659.
8. Zabiegi specjalne umundurowania, obuwia, oporządzenia i sposo-
bów ochrony przed skażeniami, instrukcja. Wyd. MON 1972 r.
Chem. 221/72.

ZABEZPIECZENIE MATERIAŁOWE:

Komplet diapozytywów - nr bibl.

Pf. 1954

Mapa robocza dowódcy bchemT - egz. nr 1 z opracowania metodycz-
nego ćwiczenia specjalistycznego nr 224, nr bibl.

Pf. 9506

PRZEBIEG WYKŁADU

Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

Nauczyciel akademicki rozpoczyna wykład od podania tematu, celu wykładu, zagadnień oraz literatury, a następnie przystępuje do omawiania poszczególnych zagadnień.

1. Przeznaczenie, organizacja, wyposażenie i możliwości
bojowe batalionu chemicznego tyłów armii ..... - 20'

Uwaga metodyczna:

Przy omawianiu zagadnienia prowadzący wykład wykorzystuje diapozytywy nr nr 1-3.

Batalion chemiczny tyłów /bchemT/ armii jest oddziałem wojsk chemicznych, przeznaczonym do zabezpieczenia chemicznego elementów ugrupowania tyłów oraz odkażania skażonego umundurowania. W ugrupowaniu tyłów armii batalion wykrywa wybuchy jądrowe, prowadzi rozpoznanie skażeń chemicznych i promieniotwórczych, kontrolę stopnia skażenia żołnierzy, środków transportowych i materiałowych oraz zabiegi sanitarne i specjalne. Może także odkażać odcinki dróg. Batalion prowadzi odkażanie i dezynfekcję umundurowania, obuwia, oporządzenia i indywidualnych środków ochrony przed skażeniami.

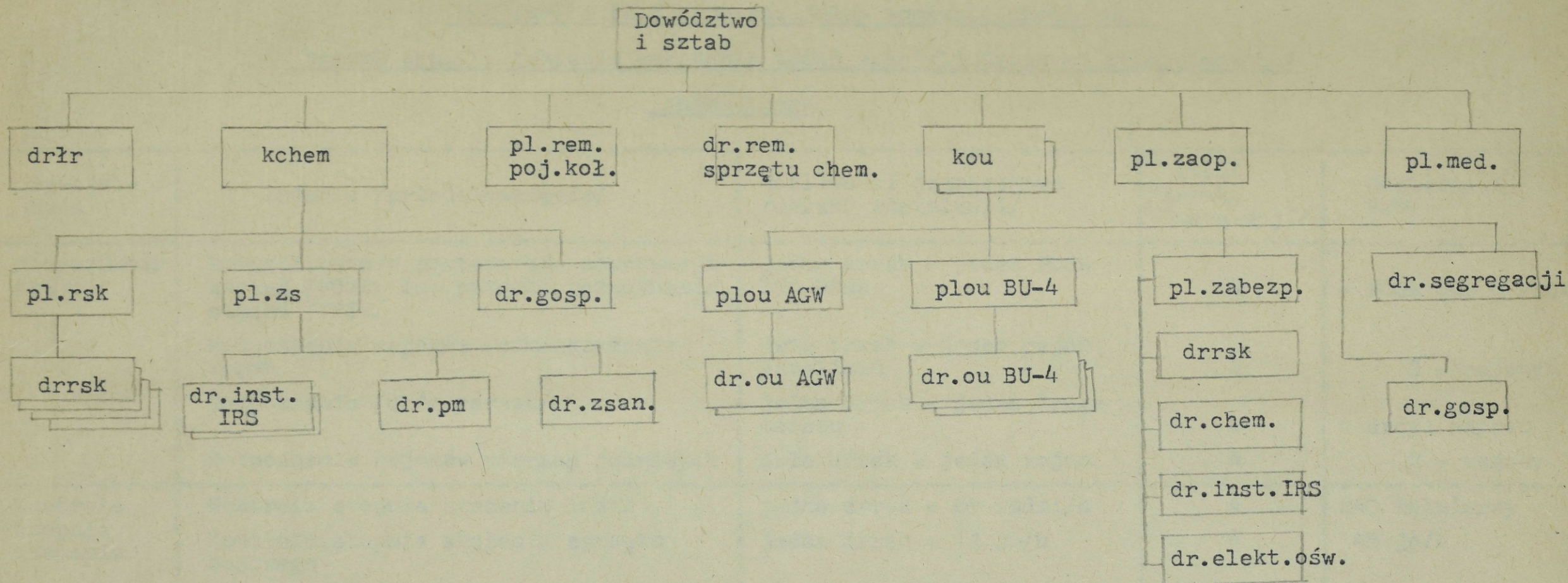
BchemT armii składa się z kompanii chemicznej, dwóch kompanii odkażania umundurowania oraz plutonów: remontu samochodów, zaopatrzenia i medycznego. Strukturę organizacyjną batalionu przedstawiono na diapozytywie nr 1 /schemat 1/.

Uwaga:

Nauczyciel akademicki omawia organizację bchemT przy diapolu w czasie dwóch minut.

Organizacja i wyposażenie kompanii chemicznej /kchem/ umożliwia jej prowadzenie rozpoznania skażeń, kontroli stopnia skażenia oraz zabiegów specjalnych. Kchem składa się z plutonu rozpoznania skażeń /cztery drnsk/ i plutonu zabiegów specjalnych /dwie drużyny instalacji IRS, drużyna pomp motorowych i drużyna zabiegów sanitarnych/. Możliwości kompanii w zakresie wykonania zadań specjalisty-

Organizacja batalionu chemicznego tyłów armii

Stan osobowy		WYPOSAŻENIE		Transport
39	Oficerów i chorąż.	2	Rdst.KF od 0,1 do 0,5 KW	
53	Podoficerów	13	Rdst.UKF o mocy do 0,1 KW	
208	Szeregowców	3	Rdst.UKF kompanijna	
300	Razem	3	Wzmacniacz mocy	
		2	Elektrownie EO-4	
		5	Elektrownie EO-1	
		4	Zespół urządzeń do rsk na sam.opancerz.	
		2	Zespół urządzeń do rsk na samochodach	
		10	Inst.rozlewca na samochodzie	
		1	Zespół pompowy do likwidacji skażeń na samochodzie	
		4	Inst.do odkz.umund na 4 samochodach	
		6	Inst.do odkz.umund na sam.i przyczepie	
		1	Zestaw do zs ludzi z urządz.grzejnym	
		6	Suszarnia polowa	
		1	Warsztat Chem.RWCh	
		1	Warsztat B1/Sam.	
		1	Warsztat B2/Sam.	
		1	Ładownica akumulatortorów	
		4	Cysterna 4,5 m ³	
		4	Kuchnia polowa	
		4	Samochód osob-tere nowy	
		47	Samochody różne	

Możliwości taktyczno-specjalne kompanii chemicznej
bchemT armii w zakresie wykonania zadań specjalistycznych zabezpieczenia
chemicznego

Specjalność	Zadania /przedsięwzięcia/	Możliwości jednostkowe /drrsk, instalacji/	Ilość /drrsk, instalacji/	Możliwości kchem
Rozpoznanie skażeń	Zorganizowanie posterunków obserwacji skażeń /POSk/ lub patroli rozpoznania skażeń /PRSk/	jedna drrsk = jeden POSk lub PRSk	4	4 POSk lub 4 PRSk
	Rozpoznanie rejonów rozmieszczenia wojsk	dwie drrsk = jeden rejon batalionu	4	2 - rejon
	Rozpoznanie /dróg marszu/	jedna drrsk = jedna droga marszu	4	4 drogi marszu
	Rozpoznanie rejonów uderzeń jądrowych	dwie drrsk = jeden rejon	4	2 - rejon
Kontrola stopnia skażenia	Kontrola stopnia skażenia ludzi	jedna drrsk = 60 ludzi/h	4	240 żołnierzy
	Kontrola stopnia skażenia sprzętu bojowego	jedna drrsk = 12 jo/h	4	48 jp/h
Zabiegi specjalne	Odkazanie sprzętu bojowego	jedna inst. IRS = 6 jo/h	6	36 jo/h
	Dezaktywacja sprzętu bojowego	jedna inst. IRS = 6 jo/h /jeden ZP-800 = 16 jo/h/	6 /1/	36 jo + 16 jo = 52 jo/h
	Odkazanie drogi skażonej iperytem	jedna inst. IRS = 500mb/11/m ²	6	3 km
	Odkazanie drogi skażonej ST Vx	jedna inst. IRS = 250mb/21/m ²	6	1,5 km

Uwaga: Sumując możliwości bchem tyłów armii w zakresie zabiegów specjalnych, należy dodatkowo uwzględnić 4 instalacje IRS /po 2 w każdej kou/, a w zakresie rozpoznania skażeń dwie drrsk /po jednej drrsk w każdej kou/.

Możliwości taktyczno-specjalne bchemT armii w zakresie odkażania /dezynfekcji, dezynsekcji/
wybranych przedmiotów mundurowych i indywidualnych środków ochrony przed skażeniami
w jednym cyklu technologicznym

Nazwa przedmiotu	plou AGW						plou BU-4		Możliwości jednej kou		Możliwości bchemT armii /dwie kou/			
	Normy załadowania /dwie inst.AGW/	Czas odkażania w h przedmiotów skażonych ST				Czas dezynfekcji przedmiotów skażonych bakteriami niezarodnikującymi /min/.	Czas dezynfekcji przedmiotów skażonych bakteriami zarodnikującymi /w h/.	Czas dezynsekcji /w min/	Normy załadowania 12 kotłów /3 inst./	Czas całkowitego odkażania /w h/	Odkażanie	Dezynfekcja i dezynsekcja	Odkażanie	Dezynfekcja i dezynsekcja
		typu V-gazów	typu somanu	iperytem siarkowym i azotowym	recepturami zagęszczonymi iperytem									
Kompletne umundurowanie	768 kpl	1,5	1	1	7	30	3	15	480 kpl	3	1248 kpl	768 kpl	2496 kpl	1536 kpl
Umundurowanie watowane /spodnie i kurtka/	1200 kpl	3	1	2	7	-	-	-	- 1/	-1/	1200 kpl	-	2400 kpl	-
Obuwie filcowe	2400 par	3	-	1	7	-	-	-	360 par	4	2760 par	-	5520 par	-
Płaszcz ochronny i odzież ochronna	512 szt	2,5	4	2,5	7	30	3,5	15	240 szt	4	752 szt	512 szt	1504 szt	1024 szt
Płótno brezentowe	1040 m ²	3	-	1	-	30	3,5	15	360 m ²	3	1400 m ²	1040 m ²	2800 m ²	2080 m ²
Buty skórzane	2880 par	4	-	6	12	-	-	-	-	-	2880 par	-	5760 par	-
Trzewiki	4800 par	4	-	6	12	-	-	-	-	-	4800 par	-	9600 par	-
Kożuszki	512 szt	4,5	-	6	-	-	-	45	-	-	512 szt	512 szt	1024 szt	1024 szt

1/ Dotyczy butów gumowych odkażanych w kotłach instalacji BU-4.

cznych przedstawiono na diapozytywie nr 2 /tabela 1/.

Uwaga:

Prowadzący wykład omawia możliwości kchem.

Kompanie odkażania umundurowania /kou/ przeznaczone są do odkażania, dezynfekcji i dezynsekcji umundurowania, obuwia, oporządzenia i indywidualnych środków ochrony przed skażeniami. Możliwościami określono w oparciu o normy jednorazowego załadowania komór /kotłów/ i czas trwania odkażania /dezynfekcji/ w instalacjach AGW-3U i BU-4. Normy te przyjęto na podstawie wyników uzyskanych w toku badań laboratoryjnych ujętych w „ Sprawozdaniu z realizacji etapu 02 pracy o kryptonimie SCYLLA-07.” Wyd. WICHiR. Sygn. 895/85. W-wa 1985 r. W wyniku tak przyjętych norm obliczono możliwości taktyczno-specjalne poszczególnych plutonów, a także kompanii i bchemT armii w zakresie odkażania /dezynfekcji/ wybranych przedmiotów mundurowych i indywidualnych środków ochrony przed skażeniami w jednym cyklu technologicznym i przedstawiono je na diapozytywie nr 3 /tab.2

Uwaga:

Nauczyciel akademicki wyświetla diapozytyw i omawia możliwości kou.

Pluton remontu pojazdów kołowych przeznaczony jest do wykonywania napraw pojazdów mechanicznych i wyposażenia specjalnego pododdziałów batalionu.

Pluton zaopatrzenia przewozi i przechowuje zapasy środków materiałowych.

Pluton medyczny przeznaczony jest do udzielenia pomocy rannym oraz ich ewakuacji do szpitali polowych.

Batalion chemiczny tyłów armii może działać w warunkach dziennych i nocnych /posiada polowe elektrownie oświetleniowe/ oraz zimą w warunkach niskich temperatur. Ześrodkowuje się w rejonie

o powierzchni 5-7 km². Do działań /bez kchem/ rozwija się w rejonie do 5 km². Może maszerować z prędkością 30-40 km/h i więcej km po drogach bitych, a w górach i w terenie lesisto-bagnistym itp. do 20 km/h /w górach prędkość zmniejsza się o 25-30 %, a gołoledź i zaspy śnieżne zmniejszają prędkość o 30-50 %/. Długość kolumny marszowej batalionu wynosi 3,5-4 km.

2. Zasady wykorzystania i działania batalionu

chemicznego tyłów armii ..... - 30'

Uwaga metodyczna:

Nauczyciel akademicki wykorzystuje diapozytyw nr 4.

BchemT armii wykorzystywany jest zgodnie z decyzją szefa wojsk chemicznych armii. Sposoby wykorzystania batalionu związane są z jego przeznaczeniem, przedstawionymi uprzednio możliwościami, a szczególnie z występowaniem w jego składzie dwóch rodzajów kompanii: odkażania umundurowania i chemicznej.

Dwie kompanie odkażania umundurowania mogą być wykorzystywane do odkażania umundurowania zarówno w ugrupowaniu tyłów, jak też w całym obszarze działania armii, zaś kompania chemiczna - do wykonywania zadań zabezpieczenia chemicznego tylko w rejonie tyłów armii. Dlatego kchem przydzielana będzie najczęściej zastępcy dowódcy armii - kwatermistrzowi lub zastępcy do spraw technicznych, który z kolei może ją podporządkować określone elementowi ugrupowania tyłów. Najprawdopodobniej będzie to armijna brygada remontowa /ABR/, ponieważ w jej składzie nie występują pododdziały chemiczne /z wyjątkiem drużyny instalacji IRS występującej w batalionie ewakuacji sprzętu/ lub inne elementy ugrupowania tyłów, w których powstały masowe skażenia promieniotwórcze lub chemiczne /armijna polowa baza rakiet przeciwlotniczych - APBRPlot, armijna polowa

techniczna baza raketowa - APBR/.

Kompanie odkażania umundurowania mogą być wykorzystywane do odkażania umundurowania w czasie przegrupowania i w toku operacji armijnych według trzech zasadniczych wariantów: 1/ przy składach mundurowych armii, 2/ przy punktach zabiegów specjalnych /PZS/ organizowanych siłami armijnej brygady chemicznej /BChem/, 3/ wzdłuż armijnych dróg samochodowych /ADS/ w punktach odkażania umundurowania /POU/ rozwijanych przy punktach zbiórki skażonego umundurowania. Sposób /wariant/ wykorzystania bchemT armii dyktowany jest zwykle położeniem rejonu ześrodkowania batalionu w obszarze wyjściowym armii do operacji. Jeżeli batalionowi wyznaczony zostanie rejon ześrodkowania w strefie tyłów armii, a kompania chemiczna podporządkowana będzie kwatermistrzowi z przeznaczeniem do wykonania konkretnych zadań zabezpieczenia chemicznego wówczas bchemT armii /bez kchem/ może być wykorzystany do odkażania umundurowania przy składach mundurowych tyłów armii. W tej sytuacji wyznacza się batalionowi rejon ześrodkowania w pobliżu tychże składów, co ułatwi mu rozwinięcie punktów odkażania umundurowania bezpośrednio przy składach, dokąd dowożone będzie skażone umundurowanie.

W razie wyznaczenia rejonu ześrodkowania batalionu w pobliżu BChem armii, bchemT armii /bez kchem/ poszczególnymi kompaniami odkażania umundurowania będzie się przegrupowywać do rejonów rozwinięcia PZS i odkażać zgromadzone przy nich, skażone umundurowanie oraz indywidualne środki ochrony przed skażeniami.

Z obydwóch tych położzeń /wariantów/, bchemT armii /bez kchem/ może być skierowany do działania wzdłuż armijnych dróg samochodowych /ADS/, gdzie kompanie odkażania umundurowania użyte będą oddzielnie, każda na jednej z dróg, przy których zostało zebrane skażone umundurowanie w wyznaczonych miejscach. Tam poszczególne kou

będą rozwijać POU wówczas, gdy umundurowania wystarczy co najmniej na 5 godzin odkażania /co najmniej na jeden cykl technologiczny dla kompanii/. Po wykonaniu zadania, batalion ześrodkowuje się całością sił /bez kchem/ w określonym rejonie i pozostaje w gotowości do wykorzystania zgodnie z decyzją szefa wojsk chemicznych armii.

Batalion chemiczny tyłów armii będzie wykonywać zadania w zakresie odkażania umundurowania, rozpoznania skażeń i zabiegów specjalnych /sanitarnych/ - w zasadzie poszczególnymi pododdziałami /kompaniami/. Stąd sposoby działania batalionu - to taktyka pododdziałów różnych specjalności wchodzących w jego skład.

Podczas przegrupowania wojsk armii do rejonu wyjściowego na dużą odległość, batalion będzie maszerować do wyznaczonego rejonu ześrodkowania całością sił w gotowości do odkażania /dezynfekcji/ skażonego umundurowania, zgromadzonego przy drogach marszu i w rejonach odpoczynków wojsk. Część sił kompanii chemicznej prowadzi rozpoznanie skażeń na drodze marszu batalionu; pluton zabiegów specjalnych maszeruje w gotowości do rozwinięcia punktu zabiegów specjalnych na korzyść bchemT armii. W razie otrzymania zadania odkażania umundurowania w oznaczonych rejonach, dowódca batalionu określa potrzebne siły do rozwinięcia POU, a w razie skażenia batalionu - również PZS.

W zakresie odkażania umundurowania będą to zwykle poszczególne kou, a nawet plutony /plou/, zależnie od ilości skażonego umundurowania w punktach zbiórki. Natomiast PZS rozwijany będzie siłami plutonu zabiegów specjalnych kchem. Miejscem zbiórki bchemT armii po wykonaniu zadań przez poszczególne kompanie /plutony/ będzie docelowy rejon ześrodkowania batalionu. Biorąc pod uwagę różne oddalenie POU /PZS/ od tego rejonu oraz stosunkowo długie

cykle odkażania umundurowania, kompanie mogą przybywać do rejonu ześrodkowania batalionu w różnym czasie, z czym należy się liczyć przy wyborze wariantu użycia /działania/ bchemT armii w czasie operacji.

W operacji zaczepnej armii kompania chemiczna przydzielona zostanie do ABMZ lub ABR i będzie wykonywać zadania zabezpieczenia chemicznego w elementach ugrupowania tyłów armii, natomiast bchemT armii /bez kchem/ będzie działać siłami dwóch kompanii odkażania umundurowania, według przyjętego wariantu jego wykorzystania. Podczas działania przy składach mundurowych armii, batalion może początkowo stanowić jedno zgrupowanie, z którego będą wydzielane siły potrzebne do odkażania asortymentów skażonych, stopniowo dowożonych w rejon składów. W razie przemieszczania składów w inny rejon, część sił bchemT armii nie odkażających aktualnie umundurowania powinna ruszyć ze składami. Wówczas batalion zostanie podzielony, a jego dowództwo i pododdziały techniczne oraz tyłowe będzie przy kompanii wykonującej zadanie.

Działanie bchemT armii /bez kchem/ pojedynczymi kou będzie typowe w razie użycia batalionu do odkażania umundurowania w rejonach PZS rozwijanych siłami brygady chemicznej /BChem/ armii. Natomiast w razie działania batalionu w operacji zaczepnej przy armijnych drogach samochodowych, na POU mogą działać nawet pojedyncze plutony /plou/, jeśli ilość skażonego umundurowania w PZSU będzie niewystarczająca do zatrudnienia kou. Sposób działania bchemT armii /bez kchem/ w tym wypadku będzie podobny, jak podczas przegrupowania na dużą odległość.

W operacji obronnej armii batalion /bez kchem/ z reguły ześrodkowuje się między pierwszym a drugim rzutem operacyjnym albo w rejonie tyłów armii, wydzielając kchem do zabezpieczenia chemicz-

nego elementów ugrupowania tyłów. Przy takim jego rozmieszczeniu kouw będą rozwijać POU przy PZS-ach BChem lub przy składach mundurowych armii. Przy wyborze rejonów /rejonu/ ześrodkowania bchemT armii /bez kchem/ w obronie, wskazane jest jego rozmieszczenie na kierunkach najmniej spodziewanych uderzeń nieprzyjaciela, bowiem na głównych kierunkach uderzeń nie będzie on używał środków trujących trwale skażających umundurowanie. Z rejonu ześrodkowania batalion będzie kierować odpowiednie siły do punktów zbiórki skażonego umundurowania.

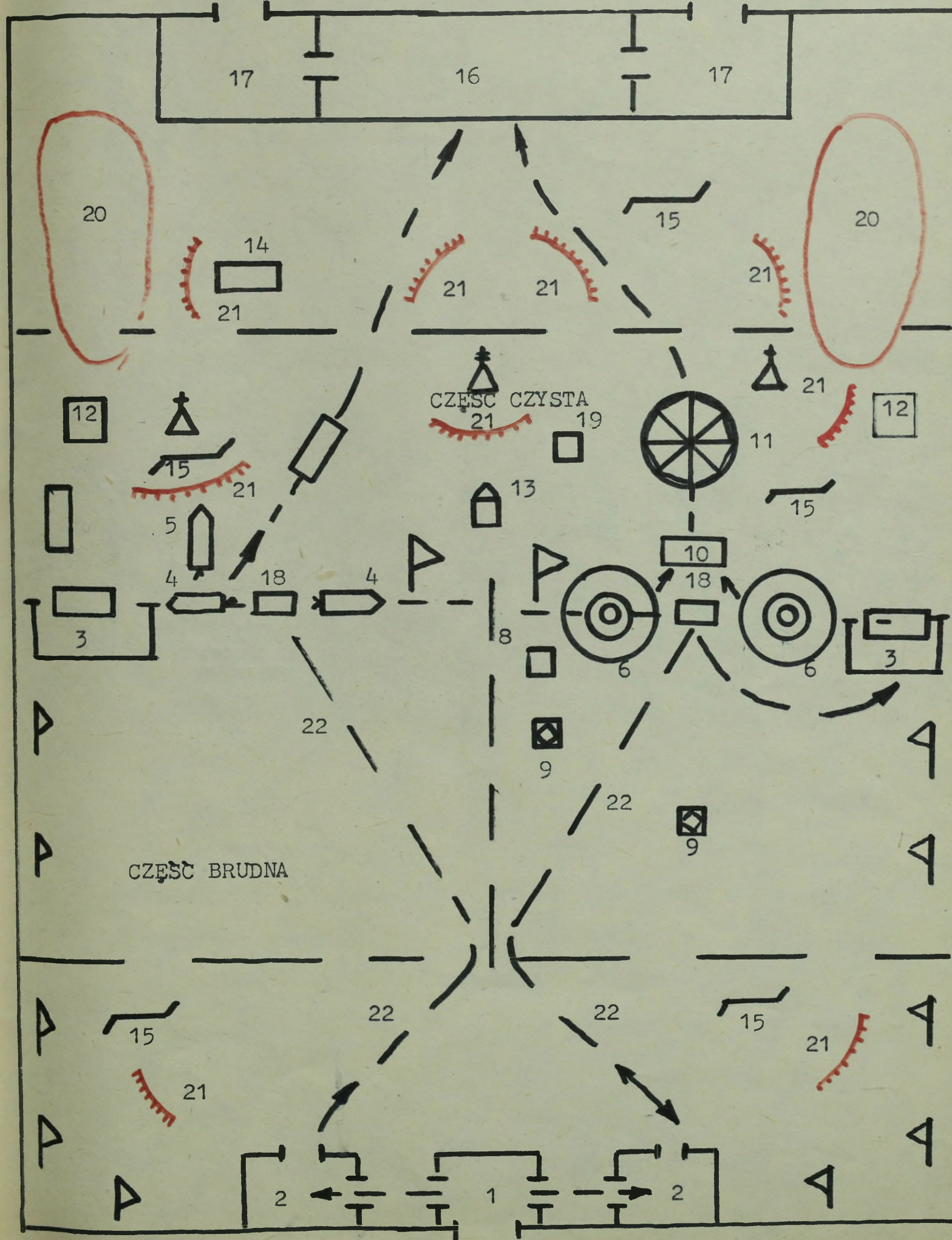
Ze względu na ekonomię sił punkty odkażania umundurowania rozwija się wówczas, jeśli w PZSU zgromadzona została ilość skażonego umundurowania, oporzędzenia i indywidualnych środków ochronnych przed skażeniami zapewniająca pracę jednej kompanii odkażania umundurowania na okres co najmniej 5 godzin, aczkolwiek nie musi to oznaczać, że odkażanie mniejszych ilości jest nieopłacalne. W takim razie można również rozwinąć przy PZSU pluton odkażania umundurowania, a następnie dowozić tam skażone umundurowanie z okolicznych punktów, by z kolei wystarczyło pracy dla kouw. Skażone umundurowanie powinno być dowożone transportem ogólnego przeznaczenia, bowiem bchemT armii nie posiada środków transportowych do tego celu.

Zależnie od sytuacji taktyczno-operacyjnej oraz ilości skażonego umundurowania bchemT armii /bez kchem/ może rozwijać:

- siłami plou - punkt odkażania umundurowania /POU/;
- siłami kouw - punkt odkażania umundurowania;
- siłami bchemT armii /bez kchem/ - rejon odkażania umundurowania, składający się z dwóch kompanijnych punktów odkażania umundurowania.

S C H E M A T

KOMPANIJNEGO PUNKTU ODKAŻANIA UMUNDUROWANIA /WARIANTE/

LEGENDA do schematu:

1. Miejsce sortowania skażonego umundurowania
2. Magazyn skażonego umundurowania
3. Miejsce zdejmowania odzieży ochronnej
4. Rozwinięte instalacje AGW /2 szt./
5. Siłownie AGW
6. Rozwinięte instalacje BU /3 szt./
7. Suszarnia AGW
8. Paliwo BU
9. Doły chłonne
10. Wyżymaczka BU
11. Suszarnia połowa BU
12. Miejsce nakładania odzieży ochronnej
13. Namiot wypoczynku
14. Miejsce składowania środków materiałowo-technicznych.
15. Ukrycia, szczeliny plot.
16. Miejsce sortowania odkażonego umundurowania
17. Magazyn odkażonego umundurowania
18. Przejście z połowy czystej na brudną
19. Zbiornik wody BU
20. Rejon wyczekiwania i ukrycie środków transportowych
21. Stanowiska obronne
22. Drogi dowozu skażonego umundurowania.

Wybór odpowiedniego rejonu /miejsca/ do rozwinięcia punktów odkażania umundurowania jest ważnym fragmentem przygotowania bchemT armii do działań.

Uwaga metodyczna:

Schemat kompanijnego punktu odkażania umundurowania przedstawiono na diapozytywie nr 4 /schemat nr 2/.

3. Praca dowódcy i sztabu batalionu w działaniach bojowych ... 20'

Uwaga metodyczna:

Nauczyciel akademicki wykorzystuje diapozytywy nr 5 i 6 oraz mapę roboczą dowódcy bchemT armii.

Dowódca bchemT armii rozpoczyna pracę nad podjęciem decyzji po otrzymaniu zadania bojowego od szefa wojsk chemicznych armii. Metoda jego pracy zależy od rodzaju zadania oraz czasu jego wykonania. Dowódca batalionu najczęściej będzie organizował działanie w warunkach ograniczonego czasu. W tej sytuacji podstawową metodą jego pracy będzie metoda równoległego przygotowania działań. Po otrzymaniu zarządzenia bojowego dowódca bchemT armii analizuje zadanie, określa przedsięwzięcia, które należy niezwłocznie zrealizować w celu szybszego przygotowania pododdziałów do wykonania postawionego im zadania; przeprowadza kalkulację czasu, daje wytyczne szefowi sztabu dotyczące zapoznania zastępców dowódcy i dowódców pododdziałów z zadaniem, organizacji rekonesansu oraz przygotowania danych niezbędnych do podjęcia decyzji, ocenia sytuację, formułuje zamiar, melduje go przełożonemu i zapoznaje z nim zastępców oraz wydaje wstępne zarządzenia bojowe pododdziałom. Następnie podejmuje decyzję z mapy, po czym wydaje ustny rozkaz bojowy i wytyczne do zabezpieczenia bojowego działań; w miarę potrzeby wyjeżdża w teren, gdzie przeprowadza rekonesans, uściśla decyzję i zadania dla pododdziałów oraz organizuje między nimi współdziałanie.

W wyniku analizy zadania dowódca batalionu powinien: zrozumieć zamiar przełożonego dotyczący sposobu wykorzystania bchemT armii, wybrać z mapy miejsca /rejon/, w których pododdziały batalionu będą odkażać umundurowanie oraz ustalić rejon, do którego ma skierować kchem batalionu. Wyjaśnia warunki, w jakich zadania będą wykonywane; komu i w jakiej kolejności powinny być przekazywane informacje o ilości odkażonego umundurowania.

Kalkulacja czasu - polega na dokładnym określeniu terminów wykonania czynności przez dowódcę batalionu i pododdziały. Dowódca batalionu powinien tak skalkulować czas, aby na prace organizacyjne w sztabie zużyć go jak najmniej, a maksymalną jego ilość pozostawić w dyspozycji pododdziałów. Przykładowa kalkulacja czasu dokonywana przez dowódcę batalionu przekazana jest na diapozytywie nr 5.

Uwaga metodyczna:

Nauczyciel akademicki wyświetla diapozytyw ^(nr 5) i omawia treść kalkulacji czasu.

Czynności do wykonania przez dowódcę:

- 5.00 - 5.10 - analiza zadania i określenie przedsięwzięć, które
/10'/ należy niezwłocznie wykonać w sztabie i pododdziałach;
- 5.10 - 5.15 - kalkulacja czasu;
/ 5'/
- 5.15 - 5.25 - wydanie wytycznych szefowi sztabu, dotyczących
/10'/ zapoznania przez niego zastępców dowódcy i dowódców pododdziałów z zadaniami, organizacji rekonesansu oraz przygotowania danych niezbędnych do podjęcia decyzji;
- 5.25 - 6.40 - ocena sytuacji;
/1.15'/

- 6.40 - 7.10 - sprecyzowanie decyzji i zameldowanie jej szefowi
/30'/
wojsk chemicznych;
- 7.10 - 7.40 - wydanie rozkazu bojowego pododdziałom batalionu
/30'/
i wytycznych do bojowego zabezpieczenia działań;
- 7.40 - 14.00 - kontrola i pomoc udzielana pododdziałom;
/6 h 30'/
W określonym czasie dowódca batalionu melduje szefowi wojsk chemicznych armii o gotowości batalionu do wykonania zadania.

Czynności do wykonania przez pododdziały batalionu:

- 5.40 - 11.00 - przygotowanie się do marszu;
/3 h 20'/
- 11.30 - 13.00 - marsz do rejonów działań /kierunki rozpoznania
/1 h 30'/
skażeń, rejony prowadzenia zabiegów specjalnych i odkażania umundurowania/;
- 12.30 - 13.00 - rekonesans rozwinięcia pododdziałów do wykonania
/30'/
zadań;
- 13.00 - 15.00 - rozwijanie instalacji /na POU/;
/2 h/
- 15.00 - osiągnięcie gotowości do działań.

Określając przedsięwzięcia, które należy niezwłocznie wykonać w sztabie, dowódca bchemT armii powinien sprecyzować poszczególnym osobom funkcyjnym zadanie w zakresie przygotowania danych i propozycji do podjęcia decyzji i opracowania działań batalionu. Mogą przygotowywać i meldować na żądanie dowódcy:

Szef sztabu batalionu:

- propozycje organizacji rekonesansu;
- kalkulację marszu poszczególnych kompanii do rejonów wykonywania zadania /kou - do POU; kchem - do dyspozycji kwatermistrza lub do rejonu PZS/;

- propozycje organizacji łączności w marszu i w rejonach działań pododdziałów batalionu;

- dane dotyczące organizacji zabezpieczenia bojowego działań batalionu.

Zastępca dowódcy batalionu d/s technicznych:

- meldunek o aktualnym stanie technicznym sprzętu batalionu;

- propozycje zabezpieczenia technicznego poszczególnych pododdziałów na okres działań.

Kwatermistrz - zastępca dowódcy - propozycje organizacji zabezpieczenia materiałowego i medycznego pododdziałów batalionu przed rozpoczęciem i w toku działań.

Wykorzystując powyższe dane dowódca ocenia sytuację uwzględniając: prawdopodobny charakter działań nieprzyjaciela w czasie marszu i zajmowania rejonów przewidzianych do rozwinięcia w nich punktów odkażania umundurowania; teren w rejonie działań i zakres prac do wykonania na POU; warunki meteorologiczne; stan pododdziałów oraz ich możliwości bojowe.

Po analizie zadania i ocenie sytuacji dowódca batalionu określa zamiar działań, uwzględniając sposób wykonania postawionego zadania. Następnie podejmuje decyzję, w której podaje: zamiar działań, siły i środki niezbędne do wykonania zadania batalionu, zadania dla pododdziałów oraz sposób organizacji współdziałania. Swoją decyzję melduje szefowi wojsk chemicznych armii, a po jej zatwierdzeniu wydaje ustny rozkaz bojowy pododdziałom /diapozytyw nr 6/, w którym ujmuje:

w punkcie pierwszym - wiadomości o nieprzyjacielu i charakterze jego działań;

w punkcie drugim - zadanie batalionu i sposób jego wykonania;

w punkcie trzecim - zadania elementów ugrupowania tyłów armii.

lub Bchem, w ugrupowaniu których działa batalion;

- w punkcie czwartym - zamiar dowódcy batalionu;
- w punkcie piątym - zadania bojowe / po słowie „ rozkazuję ”/ stawiane kompaniom odkażania umundurowania, kompanii chemicznej /w celu zmiany jej podporządkowania/ oraz samodzielnym plutonom batalionu;
- w punkcie szóstym - normy zużycia materiałów podczas odkażania umundurowania, wyposażenie i zaopatrzenie kchem;
- w punkcie siódmym - czas gotowości pododdziałów /do marszu, osiągnięcia rejonów przeznaczenia lub rozwinięcia POU, rozpoczęcia i zakończenia pracy na punkcie odkażania umundurowania;
- w punkcie ósmym - miejsce i czas rozwinięcia POD i kierunek jego przemieszczenia oraz zastępcę wyznaczonego spośród dowódców kcu.

Dowódca precyzuje także wytyczne do organizacji zabezpieczenia bojowego działań bchemT armii oraz omawia współdziałanie. Współdziałanie organizuje dowódca batalionu z udziałem swoich zastępców, oficerów sztabu i dowódców pododdziałów. Główne problemy współdziałania określa w decyzji i podaje do wiadomości podwładnych podczas stawiania im zadań. Dowódca batalionu organizując współdziałanie powinien: uzgodnić współpracę z dowódcami tych elementów ugrupowania, w rejonach których prowadzone będzie odkażanie umundurowania, spowodować zrozumienie przez wszystkich dowódców pododdziałów celu ich działań, zadań i sposobów ich wykonywania; przewidzieć i uzgodnić warianty działania pododdziałów zależnie od charakteru możliwego oddziaływania nieprzyjaciela oraz sygnały powiadamiania, dowodze-

nia i współdziałania. Dowódca w czasie organizowania współdziałania powinien upewnić się, czy jego podwładni właściwie zrozumieli otrzymane zadania. Szczegółowe problemy współdziałania opracowuje szef sztabu w okresie organizacji działań batalionu. Współdziałanie utrzymuje się przez cały czas działań. Naruszone współdziałanie powinno być niezwłocznie odtworzone. W toku działań może być ono konkretyzowane, a w razie nagłych zmian - organizowane od nowa.

Po wydaniu rozkazu bojowego, wytycznych do organizacji zabezpieczenia bojowego i współdziałania dowódca kontroluje wykonanie zadań przez pododdziały batalionu, a w razie potrzeby organizuje rekonesans rejonu wyznaczonego na rozwinięcie punktów odkażania umundurowania. Sprawuje także nadzór nad rozwijaniem i przemieszczaniem się punktu obserwacyjno-dowódczego /POD/ batalionu. O miejscu rozmieszczenia POD oraz osiągnięciu gotowości do działań, dowódca batalionu melduje szefowi wojsk chemicznych armii.

W toku wykonywania zadań dowódca batalionu utrzymuje łączność z punktami odkażania umundurowania, kontroluje sposób wykonania zadań przez kompanie oraz kieruje procesem ich zabezpieczenia.

Postawione przez dowódcę batalionu zadania znajdują odzwierciedlenie na prowadzonej przez niego mapie roboczej. Wzór mapy roboczej dowódcy batalionu odkażania umundurowania przedstawiono na schemacie.

Uwaga metodyczna:

Wykładowca podchodzi do Egz. 1 mapy roboczej dowódcy bchemT i omawia jej treść.

4. Dokumenty bojowe batalionu chemicznego tyłów armii ..... 15'

Dowódca i sztab batalionu opracowują dokumenty: dowodzenia, sprawozdawczo-informacyjne i pomocnicze.

Do dokumentów dowodzenia należą:

- rozkazy bojowe dla pododdziałów batalionu;
- mapy robocze dowódcy, sztabu batalionu, kwatermistrza i szefa służb technicznych.

Do dokumentów sprawozdawczo-informacyjnych należą:

- meldunki bojowe;
- dziennik ewidencji informacji przekazanych i przyjętych;
- sprawozdania;
- księgi materiałowe.

Do dokumentów pomocniczych należą: plan ochrony i obrony sztabu, plan marszu, grafiki służb i dyżurów w sztabie, plan rekonesansu, tabele odkażania kou.

Treści zawarte w rozkazie bojowym oraz na mapie roboczej dowódcy bchemT armii wraz z legendą zostały omówione w zagadnieniu nr 3.

Ponieważ forma dokumentów sprawozdawczo-informacyjnych i pomocniczych jest w zasadzie jednolita dla dowódców różnych szczebli dowodzenia ich treści w niniejszym wykładzie zostaną pominięte.

Zwrócimy jednak uwagę na tabelę odkażania umundurowania kou, ponieważ stanowi ona ważny dokument pomocniczy bchemT. Treść tabeli pokazano na diapozytywie 7 /tabela 3/.

Uwaga metodyczna:

Prowadzący wykład wyświetla diapozytyw i omawia treści zawarte w w/w tabeli.

Warto zwrócić uwagę na meldunki bojowe zaliczone do dokumentów sprawozdawczo-informacyjnych. Meldunki bojowe /terminowe i doraźne/ dowódca bchemT armii składa swoim przełożonym w określonych przez nich terminach lub doraźnie.

Meldunek terminowy powinien zawierać: charakterystykę działa-

Tabela 3.

TABELA ODKAŻANIA 1 kou

do opracowania metodycznego

Czas/godz/ 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26

BU-4	1 2 3 4	Umundurowanie let- nie /4x35/x2 = 280	Bielizna letnia /4x120/ = 480	Pończochy ochronne /4x60/ x 3 = 720	Rękawice ochronne 4 x 200 = 800
BU-4	1 2 3 4	Umundurowanie let- nie /4x35/ x 2 = 280	Bielizna letnia /4x120/ = 480	Pończochy ochronne /4x60/ x 3 = 720	Rękawice ochronne 4x200=800
BU-4	1 2 3 4	Umundurowanie let- nie /4x35/ x 2 = 280	Bielizna letnia /4x120/ = 480	Pończochy ochronne /4x60/ x 2 = 480+80 = 560	Rękawice ochronne 2 x 200 = 400
AGW-3U	1 2 3 4 5 6 7 8	Umundurowanie letnie /8x48/x2=768	Pas parcia- ny /6x300/ +250= 2050	Trzewiki szeregowca /12x400/ + 50 = 1250	Płaszcz ochronny OP-1 /8x36/ x 3 - 16 = 848
AGW-3U	1 2 3 4 5 6 7 8	Umundurowanie letnie /8x48/ + 58=442	Bielizna letnia /10x60/+10=610	Trzewiki szeregowca /8x100/=800	Płaszcz ochronny OP-1 /8x36/ x 4 = 1152

nia nieprzyjaciela /w zakresie dotyczącym działań batalionu/, straty poniesione przez batalion w toku realizacji zadania, aktualne czynności batalionu, miejsce i liczbę rozwijanych POU /ewentualnie PZS siłami kchem/, czas prowadzenia odkażania umundurowania, liczbę odkażonego /zdezaktyzowanego/ umundurowania, oporządzenia i indywidualnych środków ochrony przed skażeniami, zużycie odkażalników, paliwa, środków materiałowych oraz aktualny stan zaopatrzenia i wyposażenia batalionu, propozycje, prośby, uwagi i inne informacje. Meldunek terminowy może być opracowany na piśmie lub graficznie z legendą, w każdym przypadku z dokładnym podaniem miejsca i czasu jego sporządzenia.

Treść meldunków doraźnych dotyczy nagle zaistniałych sytuacji, na przykład uderzeń BMR, skażeń itp. Opracowane dokumenty powinny być czytelne, posiadać cechy przydatności użytkowej i zawierać tylko te informacje, które są niezbędne do pracy.

5. Zakończenie wykładu ..... 5'

Prowadzący wykład pozostawia 5' czasu do dyspozycji słuchaczy na wyjaśnienie ewentualnego niezrozumienia przez nich problemu lub na udzielenie im odpowiedzi na pytania powstałe w toku wykładu.

Wykonano w 2 egz.

Egz.nr 1-2 - Bibl.Nauk. - DZS

Wyk. - ppłk J. KUTYŁA

Druk. - T.S. dnia 1983-12-07

Nr ks.masz. Pf 47/KTWChem.

